

“IK KAN OMARMEN MET MIJN BENEN”

EEN MASTERSCRIPTIE OVER DE REPRESENTATIE VAN BEPERKING IN THE
UNDATEABLES

Naam student:	Agnes van Leemput	Studentennummer:	4116828
Scriptiebegeleider:	Hanna Surma		
Tweede lezer:	Vincent Crone		
Opleiding:	Film- en televisiewetenschappen		
Cursuscode:	MCMV04009		
Universiteit:	Universiteit Utrecht		
Datum:	10 november 2014		
Woordenaantal:	10.984		

Abstract

Deze masterscriptie kijkt naar de representatie van beperking op televisie. Dit is gedaan naar aanleiding van het programma THE UNDATEABLES dat uitgezonden wordt op de publieke omroep. Het doel van het onderzoek is om te analyseren hoe er binnen een bepaalde culturele en mediale context een betekenis over beperking wordt geproduceerd en wat daarbij het dominante discours is dat naar voren komt. Kernconcepten voor dit onderzoek zijn representatie, waarbij de theorie van Hall en Dyer wordt aangehouden. Andere kernconcepten zijn normalisatie van Foucault, *othering* zoals beschreven door Said en stereotypes van Dyer.

In de analyse wordt er gekeken hoe de beperking van de deelnemer wordt geïntroduceerd, vervolgens hoe deze gerepresenteerd wordt tijdens de date met een “normaal” persoon en tenslotte hoe seksualiteit aan beperking wordt verbonden. Er wordt een discursieve analyse uitgevoerd, aangevuld met een stilistische analyse van de visuele aspecten van het programma. Uit het onderzoek blijkt dat het discours van het programma zich vooral richt op de normaliteit van de personen met een beperking maar dat de grens bereikt lijkt te zijn wanneer er over seksualiteit wordt gesproken.

Kernwoorden: *discours, representatie, beperking, normalisatie, othering, stereotypes*

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Theoretisch kader	7
3. Methode	15
4. Analyse	18
4.1. Het introduceren van de beperking	19
4.2. Daten met een “normaal” persoon	27
4.3. Seksualiteit en beperking	35
5. Conclusie	41
6. Literatuurlijst	43
7. Bijlage	47

1. Inleiding

“UNDATEABLES is een programma waarin jongeren worden gevolgd die maar geen geluk hebben in relaties. Dit komt doordat ze een verstandelijke, lichamelijke of andere beperking hebben wat het moeilijk maakt om met ‘normale’ mensen op date te gaan.”¹

Als je deze programmabeschrijving leest, zou je eruit kunnen opmaken dat mensen met een beperking hierdoor geen geluk in de liefde kunnen hebben en daarom als niet “date”-baar worden beschouwd. Door normale mensen te noemen tegenover mensen met een beperking, zou je ook de conclusie kunnen trekken dat mensen met een beperking niet normaal zijn. De representatie van mensen met een beperking lijkt dus niet al te positief. Volgens wetenschappers binnen het kader van de *disability studies* gebeurt dit vaker in de media. Zo wordt er volgens Colin Barnes altijd aan de hand van stereotypes gesproken over mensen met een beperking in de media en tonen Guy Cumberbatch en Ralph Negrine aan dat de woordkeuzes om mensen met een beperking in de media te beschrijven altijd een negatieve klank hebben.²

Maar als je nog eens goed kijkt naar deze beschrijving, zie je dat normaal tussen haakjes staat, waaruit je zou kunnen opmaken dat de makers van het programma zich heel goed bewust zijn van het feit dat mensen met beperking net zo normaal zijn als mensen zonder beperking. Er zijn nu al twee mogelijke betekenissen gegeven aan de manier waarop beperking wordt gerepresenteerd in de programmabeschrijving. Zo zien we dat de manier waarop betekenis aan iets wordt gegeven, verschilt door de culturele codes die iemand gebruikt.³ De representatie van beperking in THE UNDATEABLES kan daarom ook op verschillende manieren betekenis krijgen en dat is wat er met deze scriptie onderzocht gaat worden. Er wordt gekeken op welke manier beperking wordt gerepresenteerd in THE UNDATEABLES.

De hoofdvraag van deze scriptie luidt als volgt: “Hoe wordt beperking gerepresenteerd in het televisie programma THE UNDATEABLES?”

De bijbehorende deelvragen zijn:

“Hoe wordt de beperking van een deelnemer geïntroduceerd?”

¹ Zodiak Nederland, “The Undateables,” laatst geraadpleegd 6 November, 2014, http://www.zodiaknederland.nl/dt_portfolio/the-undateables/

² Colin Barnes, *Disabling Imagery & The Media: An Exploration Of The Principles For Media Representations Of Disabled People* (Halifax: Ryburn Book Production, 1992).

Guy Cumberbatch en Ralph Negrine, *Images of Disability on Television* (London: Routledge, 1992).

³ Stuart Hall, ed. *Representation: Cultural Representation and Signifying Practices* (Londen: Sage Publications, 1997), 1-9.

Hierbij wordt gelet op de manier waarop de beperking visueel in beeld wordt gebracht en hoe die beelden worden ondersteund door de voice-over, uitspraken van de deelnemers zelf en mensen om hen heen. Zo wordt duidelijk wat de insteek is van het programma om beperking in beeld te brengen. Wordt er over de beperking gepraat als een last of alsof het heel gewoon is, wordt de beperking steeds visueel benadrukt of valt het eigenlijk niet op. Dat zijn de vragen die ik met deze deelvraag wil beantwoorden.

“Op welke manier wordt de beperking gerepresenteerd tijdens de date met een ‘normaal’ persoon?”

Wederom wordt er gelet op de manier waarop de beperking visueel in beeld wordt gebracht, valt de beperking op ten opzichte van de persoon zonder beperking of wordt er geen aandacht aan besteed? Verder wordt er gekeken of de beperking ter sprake komt tijdens de date en hoe hierop gereageerd wordt door de persoon zonder beperking. Veel televisiewetenschappelijk onderzoek heeft zich beziggehouden met *othering*, waarbij er bij mensen die op welke manier dan ook afwijken van de overheersende groep nadrukkelijk de aandacht wordt gelegd op dingen die anders zijn.⁴ Met deze deelvraag wil ik kijken in hoeverre er sprake is van *othering* in THE UNDATEABLES.

“Op welke manier verbindt het programma seksualiteit en beperking in aanloop naar de date?”

Zoals in het theoretisch kader duidelijk zal worden, worden mensen met een beperking vaak door mensen zonder beperking als asexueel beschouwd.⁵

Er zal gelet worden op het feit of seksualiteit duidelijk naar voren komt in het programma en zo ja op welke manier er over seksualiteit wordt gesproken door de deelnemers, hun dates en de voice-over. Ook zal er gekeken worden of de visuele aspecten van het programma seksualiteit en beperking met elkaar verbinden.

Relevantie

Vanuit de *disability studies* is er al veel onderzoek gedaan naar de manier waarop mensen met een beperking worden gerepresenteerd op televisie en in de media in het algemeen. Vanuit dit perspectief wordt er onderzoek gedaan naar beperking vanuit een vorm van sociale onderdrukking. Volgens de onderzoekers binnen de *disability studies* worden mensen met een beperking meer beperkt door de heersende ideeën in de samenleving dan door hun eigen

⁴ Idem, 234.

⁵ Michael A. Rembis, “Beyond the Binary: Rethinking the Social Model of Disabled Sexuality,” *Sexuality and Disability*, 28:1 (2010): 52-53.

lichaam en daar moet wat aan veranderen.⁶ Er is echter nog geen onderzoek gedaan naar mensen met een beperking op televisie vanuit een cultuur- en televisiewetenschappelijk perspectief. In deze scriptie zal dit wel gebeuren en wordt er uitgegaan van het idee dat er altijd meerdere betekenissen aan een object gegeven worden, waarbij er dus niet van uitgegaan wordt dat een representatie slechts “positief” of “negatief” is.⁷

De opbouw van deze scriptie is als volgt: in het theoretisch kader worden concepten als representatie, stereotypes en *othering* gedefinieerd. Er zal een debat worden geschetst waarbinnen ik mij zal positioneren en ik leg uit op welke manier deze concepten binnen de analyse worden geoperationaliseerd. Vervolgens wordt de methode besproken die toegepast zal worden in dit onderzoek, waarbij zowel de talige als de visuele aspecten van het discours worden geanalyseerd aan de hand van de theorie van Myra MacDonald en de methode van Jeremy Butler. Daarna volgt de analyse van het programma THE UNDATEABLES en van daaruit wordt er in de conclusie antwoord gegeven op de hoofdvraag.

⁶ Tom Shakespeare, “The Sexual Politics of Disabled Masculinity,” *Sexuality and Disability*, 17:1 (1999): 54.

⁷ Hall, 9.

2. Theoretisch kader

In onze samenleving wordt er betekenis gegeven aan alles wat we zien. Dit gebeurt volgens Hall het meest via taal omdat taal functioneert als een representatiesysteem, waarmee met behulp van tekens en signalen mensen aan anderen kunnen laten zien wat hun ideeën en gevoelens zijn.⁸ Hall stelt ook dat de cultuur in een samenleving zich bezighoudt met de productie en uitwisseling van betekenissen tussen de mensen die bij die samenleving horen. Hierdoor begrijpen mensen met dezelfde culturele achtergrond de wereld op dezelfde manier en kunnen ze zich met de bijbehorende culturele gebruiken zo uitdrukken dat de ander hen begrijpt. Cultuur helpt mensen om betekenis te geven aan de dingen om hen heen.⁹ Michel Foucault noemt de manier waarop er betekenis wordt gegeven aan een onderwerp discours. Hij beschrijft het als een groep van uitspraken die een manier verstrekken om ergens over te praten.¹⁰ Ook stelt het mensen in staat om de kennis die ze bezitten over een onderwerp te representeren. Discours definieert en produceert de onderwerpen van onze kennis. Het beheerst de manier waarop een onderwerp betekenisvol kan worden besproken, heeft invloed op de manier waarop ideeën gebruikt worden en houdt het gedrag van anderen in bedwang.¹¹ We kunnen alleen over kennis beschikken over een onderwerp wanneer deze betekenis heeft, betekenis wordt gecreëerd door discours en daarom produceert discours kennis, aldus Foucault.¹² Hij stelt ook dat kennis altijd onlosmakelijk verbonden is met macht. Macht is dan weer betrokken bij de vraag of er en in welke omstandigheden kennis moet worden ingezet. Kennis heeft de macht om zichzelf waar te maken en wordt dan ook gezien als waar door de mensen die dat discours gebruiken. Foucault vindt het belangrijk om te benadrukken dat macht rondgaat, in plaats van dat het van boven naar beneden verspreidt. Er is nooit één instantie die de macht heeft, iedereen kan iets veranderen aan de bestaande machtsverhoudingen.¹³

Foucault spreekt over normalisatie als een positieve vorm van macht. Normalisatie zorgt dat iets ergens bij hoort en zorgt ervoor dat kennis blijft groeien.¹⁴ De norm moet niet gezien worden als een natuurwet, volgens Foucault, maar eerder als een dwingende rol die hij kan vervullen in de domeinen waar hij wordt toegepast. De norm maakt steeds aanspraak op macht. De norm wordt echter nooit ingezet om iets buiten te sluiten, maar om wanneer dat

⁸Idem, 1.

⁹ Idem, 2.

¹⁰ Idem, 44.

¹¹ Ibidem.

¹² Idem, 45.

¹³ Idem, 48-50.

¹⁴ Michel Foucault, *Abnormal. Lectures at the Collège de France 1974-1975*, ed. Valerio Marchetti, Antonella Salomoni en Arnold I. Davidson (Londen: Verso, 2003), 48.

nodig is in te grijpen en iets te transformeren totdat het bij de heersende norm van de samenleving past. Een normaliserende norm moedigt onderwerpen aan om bepaalde gebruiken toe te passen en zo een rol in de samenleving in te nemen.¹⁵

Myra MacDonald gaat verder met het concept van Foucault en richt zich op het mediadiscours, waarbij ze stelt dat het discours verder gaat dan alleen taalgebruik en dat de visuele elementen net zo belangrijk zijn. Zij beschrijft het discours als een systeem van communicatieve gebruiken die verbonden zijn aan bredere sociale en culturele gebruiken die helpen om een specifiek kader te vormen over de manier van denken over een onderwerp. Deze manier van denken staat altijd open voor verandering en daarom moet discours gezien worden als een proces van betekenis geven in plaats van dat discours bepaald dat er één vaste mening is.¹⁶ Het concept van discours zoals MacDonald beschrijft is relevant voor dit onderzoek, omdat er bij de analyse van *THE UNDATEABLES* gekeken zal worden naar zowel de talige als de visuele aspecten van het discours rondom beperking.

Net als MacDonald stelt Hall dat er in elke cultuur verschillende betekenissen zijn die aan één onderwerp gegeven worden en dat er altijd meerdere manieren zijn om een betekenis te interpreteren.¹⁷ Hij vindt het belangrijk om te benadrukken dat er nooit één ware betekenis is voor een object en dat betekenissen constant kunnen veranderen. Twee mensen met dezelfde culturele achtergrond kunnen aan een object op verschillende manieren betekenis geven en dan is het niet de vraag wie het goed of fout heeft, maar beide betekenissen kunnen plausibel zijn afhankelijk van welke manieren van betekenisgeving zijn toegepast.¹⁸

Dyer is het hier ook mee eens en stelt dat ieder mens op een andere manier betekenis kan geven aan een object afhankelijk van welke culturele codes hij of zij kent. Deze codes omvatten de sociale orde in een samenleving en bij welke groep een persoon hoort.¹⁹ Zo zien mensen “negatieve” beelden over zichzelf niet altijd als negatief. Dyer suggereert echter niet dat mensen representaties elke betekenis kunnen geven die zij maar willen, ze worden gestuurd door de culturele codes die zij kennen. De manier waarop een groep mensen cultureel wordt gerepresenteerd, is van invloed op hoe ze behandeld worden in het echte leven. Wanneer een groep constant op dezelfde manier wordt gerepresenteerd in bijvoorbeeld de media, heeft dit gevolgen voor de manier waarop die groep zichzelf en hun plek in de

¹⁵ Idem, 50.

¹⁶ Myra Macdonald, *Exploring Media Discourse* (Londen: Hodder Headline Group, 2003), 1-5.

¹⁷ Hall, 2.

¹⁸ Idem, 2, 9.

¹⁹ Richard Dyer, *The Matter of Images: Essays on Representations* (Londen: Routledge, 2013), 1-2.

samenleving zien.²⁰ Het concept representatie zoals Hall en Dyer dit beschrijven is relevant voor deze scriptie omdat er gekeken wordt hoe beperking wordt gerepresenteerd, zonder een oordeel te vellen of deze representatie positief of negatief is. Het doel van dit onderzoek is om erachter te komen hoe er binnen een bepaalde culturele context betekenis wordt gegeven aan beperking en welke betekenis dominant is in *THE UNDATEABLES*.

Bij mensen die op welke manier dan ook afwijken van de overheersende groep, wordt er vaak nadrukkelijk aandacht gelegd op de dingen die anders zijn. Dit noemt men *othering*.²¹ Hall noemt vier theorieën over het belang van verschil in een samenleving. De eerste theorie is taalkundig en zegt dat verschil belangrijk is omdat het essentieel is voor een betekenis, zonder verschil kan er geen betekenis bestaan. Een betekenis wordt gevormd vanuit relaties, zwart kan alleen bestaan wanneer je het tegenover wit zet.²² De tweede theorie is ook taalkundig en beargumenteert dat verschil nodig is omdat betekenis alleen gevormd kan worden wanneer er dialoog is met ‘the Other’. Alles wat er gezegd en bedoeld wordt, verandert door interactie met anderen.²³ De derde theorie is antropologisch van aard en houdt in dat cultuur afhankelijk is van het geven van betekenis aan dingen door ze in te delen in een classificatie systeem. Het verschil dat door die indeling bestaat is de basis van een cultuur. De laatste theorie is psychoanalytisch en houdt in dat ‘the Other’ nodig is om je eigen zelfbeeld te vormen. Door te kijken naar anderen bepaal jij hoe je wilt zijn.²⁴

Deze theorieën maken duidelijk welke functie “the Other” kan hebben in de samenleving, er is echter nog een ander doel volgens Edward Said. Hij legt uit dat *othering* gebruikt werd in Europa om een stereotiep beeld te construeren van oosterse landen met een afwijkende cultuur van de Europese landen.²⁵ Er werd niet simpel beschreven hoe het Oosten eruit zag, maar er werd een discours ingezet, dat Said het “Oriëntalisme” noemde, waarmee het Westen in staat was het Oosten te regeren en een bepaald beeld te creëren. Door gebruik te maken van een bepaald discours waarin verschillende representaties naar voren komen, wordt er vorm gegeven aan het andere afwijkende van de hegemonie. Anders dan bij de vier theorieën die Hall noemt werd *othering* zoals Said het beschrijft ingezet om macht uit te oefenen over een minderheid.²⁶

²⁰ Ibidem.

²¹ Hall, 234.

²² Ibidem.

²³ Idem, 236.

²⁴ Idem, 237.

²⁵ Idem, 259.

²⁶ Ibidem.

Televisiewetenschappers hebben aangetoond dat *othering* ook naar voren komt in televisieprogramma's. Jennifer Esposito sluit zich bij Said aan wanneer zij zegt dat het categoriseren van etniciteiten wordt gedaan om de samenleving in te delen.²⁷ De etnische minderheden worden meestal op een andere manier gepresenteerd dan de dominante groep van blanke mensen. Volgens Esposito wordt door die manier van representatie de angst zichtbaar die de blanke samenleving heeft ten opzichte van de etnische "Other" en blijft zo de bestaande hegemonie in stand.²⁸

Uit het onderzoek van Dubrofsky blijkt dat in het programma THE BACHELOR de representatie van culturele minderheden werd gebruikt om "whiteness" te benadrukken. Zo stelt ze dat vrouwen met een kleurtje gebruikt worden om het narratief rondom de blanke mensen te ondersteunen.²⁹ Montage speelt een grote rol om het verhaal van een etnische minderheid te construeren, door bijvoorbeeld aandacht te vestigen op accenten en intonaties, aldus Dubrofsky.³⁰

Het beeld dat met behulp van *othering* over een bepaalde groep mensen wordt gevormd lijkt overwegend negatief te zijn. Zo ook wanneer de media mensen met een beperking beschrijft. Colin Barnes is een van de wetenschappers binnen de *disability studies* en heeft vanuit een sociologisch oogpunt de manier waarop beperking wordt gerepresenteerd in de media onderzocht.³¹ Volgens hem wordt beperking alleen maar op een negatieve stereotype manier neergezet in de media. Barnes stelt dat stereotypes gebaseerd zijn op bijgeloof en mythes en dat ze blijven bestaan omdat de media ze constant blijven herhalen op dezelfde negatieve manier.³² Haller, Dorries en Rahn menen dat de media na moeten denken over de woordkeuzes die ze maken wanneer ze mensen met een beperking beschrijven.³³ Zij stellen dat woorden als "aan een rolstoel gebonden" en "lijden aan een spierziekte" negatieve associaties oproept. Door te zeggen dat iemand aan een rolstoel gebonden is, krijgt de rolstoel meer macht dan de persoon die erin zit.³⁴

²⁷ Jennifer Esposito, "What Does Race Have to Do with Ugly Betty? An Analysis of Privilege and Postracial(?) Representations on a Television Sitcom," *Television & New Media*, 10:6(2009): 521. Doi: 10.1177/1527476409340906.

²⁸ Idem, 525.

²⁹ Rachel Dubrofsky, "The Bachelor: Whiteness in the Harem," *Critical Studies in Media Communication*, 23:1(2006): 40. Doi: 10.1080/07393180600570733.

³⁰ Idem, 41.

³¹ Barnes, 7.

³² Idem, 10.

³³ Beth Haller, Bruce Dorries en Jessica Rahn. "Media Labeling Versus The US Disability Community Identity: A Study of Shifting Cultural Language," *Disability & Society* 21:1 (2006), 61-75. Doi: 10.1080/09687590500375416, 65-66.

³⁴ Ibidem.

Ik sluit mij in deze discussie over representaties en *othering* aan bij Hall en Dyer. Het doel van de scriptie is om te onderzoeken hoe beperking wordt gerepresenteerd, daarbij wordt er gekeken of dit op een manier gebeurt waarbij beperking als “the Other” wordt neergezet of juist niet. Binnen de *disability studies* wordt er gesteld dat mensen met een beperking als “the Other” worden neergezet. Televisiewetenschappers hebben alleen onderzoek gedaan naar *othering* van etnische minderheden en niet naar *othering* van beperking. Ik ga dit wel analyseren en beoordelen of dit in THE UNDATEABLES gebeurt of niet. Er zal gekeken worden naar de scènes waarbij de deelnemer met beperking op date gaat met iemand zonder beperking. Worden de dingen die anders zijn aan iemand met een beperking extra benadrukt en op welke manier verschijnt de beperking in beeld ten opzichte van iemand zonder beperking.

Stereotypes

Zoals we net al zagen worden stereotypes meestal als negatief gezien, maar Dyer gebruikt de betekenis van Walter Lipmann waarbij een stereotype niet kleinerend bedoeld is maar juist erg nuttig kan zijn voor de samenleving.³⁵ Volgens Lipmann kan je stereotypes zien als een manier om de samenleving te ordenen. Al zolang er geprobeerd wordt om de samenleving op een logische manier te beschrijven, wordt er gebruik gemaakt van generalisaties en types. Ook zijn stereotypes volgens Lipmann uitermate geschikt om op een simpele, korte manier een representatie te vormen die een hoop complexe informatie en connotaties bevat.³⁶ Stereotypes worden gebruikt als projectie op de wereld en om de waarden in een samenleving mee uit te drukken. Een stereotypering is zo geformuleerd dat het lijkt alsof iedereen het er mee eens is en dat de betekenis onafhankelijk van de stereotypering is ontstaan. Vaak is het echter andersom, een stereotypering wordt gebruikt om een idee te vormen over groepen in de samenleving.³⁷ Het belangrijkste doel van een stereotype is om duidelijke grenzen te formuleren zodat men weet wie wel tot een bepaalde groep behoort en wie niet.³⁸

Dyer gebruikt de uitleg van Lipmann en formuleert zo zelf zijn betekenis van het concept stereotype. Hij vindt het belangrijk om te benadrukken dat het doel waarmee een stereotype ingezet wordt bepalend is voor de manier waarop een stereotype bijdraagt aan een representatie.³⁹ Wanneer mensen gestereotypeerd worden, worden hun karaktereigenschappen

³⁵ Dyer, “*The Matter of Images*”, 12.

³⁶ Ibidem.

³⁷ Idem, 14.

³⁸ Idem, 16.

³⁹ Idem, 12.

gereduceerd tot de meest simpele en essentiële eigenschappen die er zijn.⁴⁰ Volgens Dyer is het belangrijk om onderscheid te maken tussen types en stereotypes. Zonder types te gebruiken wordt het moeilijk om de wereld om ons heen te begrijpen. Om betekenis aan iets te geven denken we in verschillende categorieën. Zo wordt iemand ingedeeld op klasse, geslacht, leeftijd, nationaliteit etc. Het beeld dat wij formuleren over hoe iemand is, wordt opgebouwd uit de informatie die wij vergaren wanneer iemand ingedeeld wordt in de verschillende categorieën die net genoemd werden. Een type bestaat uit simpele, heldere, makkelijk te onthouden en herkenbare karakteristieken. Een stereotype ontstaat dan vanuit deze karakteristieken, waarbij alles wat een persoon doet, wordt gereduceerd tot die karakteristieken, die vervolgens worden overdreven en versimpeld.⁴¹ Stereotypes worden gebruikt om een bepaalde sociale orde aan te geven en onderscheid te maken tussen het ‘normale’ en het ‘andere’. Een stereotype neigt te ontstaan wanneer er scheve machtsverhoudingen zijn in de samenleving. De dominante groep in een samenleving zet zichzelf neer als de heersende groep en weet die macht te behouden door ondergeschikten groepen als zodanig te representeren.⁴²

Soms probeert men negatieve stereotypes om te zetten naar positieve. Dit is echter een moeilijk proces. Dyer stelt dat zolang een groep in de samenleving als minderheid wordt gezien, het woord waarmee ze beschreven worden vroeg of laat ook een negatieve klank zal krijgen.⁴³ Evelyn Asultany steunt Dyer in dit argument en beschrijft hoe in het televisieprogramma 24 geprobeerd werd moslims en Arabieren op een niet stereotyperende manier te representeren.⁴⁴ De strategieën die hiervoor werden toegepast leken te werken, maar uiteindelijk bleek dat zolang de diepere betekenis van een stereotype in de samenleving nog steeds negatief was, het veranderde stereotype uiteindelijk ook weer een negatieve betekenis kreeg.⁴⁵

Ik voeg mij in het debat over stereotypes bij Dyer, omdat hij stelt dat stereotypes gebruikt kunnen worden om de wereld om ons heen te begrijpen en dat het doel waarmee een stereotype wordt gebruikt betekenis kan geven aan de representatie. Het gaat er niet om of een stereotype positief of negatief is zoals er binnen de *disability studies* wordt gedacht. Daar wordt bij deze scriptie dus ook niet op gelet, maar er zal worden onderzocht hoe de

⁴⁰ Richard Dyer, "Stereotyping," in *Gays & Film*, ed. Richard Dyer (New York: New York Zoetrope, 1984), 28-29.

⁴¹ Ibidem.

⁴² Idem, 30.

⁴³ Dyer, *The Matter of Images*, 9.

⁴⁴ 24. (2001-2010). Amerika: Fox Network.

⁴⁵ Evelyn Asultany, "24:Challenging Stereotypes," in *How To Watch Television*, ed. Ethan Thompson en Jason Mittel (New York:New York University Press, 2013), 86.

representatie van de beperking opgesteld is. Op welke manier spelen stereotypes een rol in de representatie, wat zijn de mogelijke functies van de stereotypes wanneer deze worden gebruikt in *THE UNDATEABLES*.

Om een beter beeld te krijgen van het dominante discours rondom mensen met een beperking en relaties worden er nu een aantal onderzoeken besproken binnen de *disability studies* die zich daar op hebben gericht.

Er is veel onderzoek gedaan binnen het kader van de *disability studies* over mensen met een beperking en hun date gedrag. Zo blijkt uit onderzoek van Gill dat mensen met een beperking meer moeite hebben een partner te vinden en een persoonlijke relatie te krijgen die zou kunnen leiden tot intimiteit.⁴⁶ Volgens haar speelt een eerste indruk een grote rol bij de keuze van een partner en mensen met een beperking zijn door een laag zelfbeeld bang dat mensen zonder beperking niet door die eerste indruk heen prikken. Ze stelt ook dat het vooral voor vrouwen moeilijker is om een partner te vinden, omdat het bij mannen meer om het uiterlijk draait en vrouwen eerder openstaan voor iemand met een afwijkend uiterlijk. Dit blijkt ook uit het feit dat vrouwen met een geestelijke beperking makkelijker een relatie vinden dan vrouwen met een fysieke beperking.⁴⁷ Ander onderzoek toont aan dat veel mensen met een beperking het zelf ook niet zien zitten om te daten met iemand met een beperking, waardoor ze nog minder snel een partner vinden. De reden die onderzoekers hiervoor geven is dat het voor mensen met een beperking moeilijk is om relaties aan te gaan met mensen omdat ze meestal pas op latere leeftijd een poging durven te wagen, hierdoor missen ze sociale vaardigheden en seksuele kennis waardoor ze niet goed weten hoe ze het daten aan moeten pakken.⁴⁸

Rembis stelt dat wanneer er op de traditionele sociale verwachtingen in een samenleving wordt gelet, mensen met een beperking als onbekwaam, impotent, ongewenst en aseksueel worden gezien.⁴⁹ Het feit dat zij niet in staat zijn hun gender rollen en seksualiteit op een zelfde manier uit te oefenen als de dominante groepen in de samenleving, wordt gezien als een onontkoombaar gevolg van het hebben van een beperking. Uit zijn onderzoek blijkt dat mensen zonder beperking het idee hebben dat mensen met beperking kinderlijk zijn en bescherming nodig hebben.⁵⁰ Ze denken dat vrouwen met een beperking niet kunnen voldoen

⁴⁶ Carol Gill, "Dating and Relationship Issues," *Sexuality and Disability*, 14:3(1996), 184.

⁴⁷ Ibidem.

⁴⁸ Diana Rintala, Carol Howland, Margaret Nosek, Jama Bennet, Mary Ellen Young, Catherine Foley, Donald Rossi en Gail Chanpong, "Dating Issues for Women with Physical Disabilities," *Sexuality and Disability*, 15:4 (1997), 219-220.

⁴⁹ Rembis, 51.

⁵⁰ Idem, 52-53.

aan de traditionele rol die voor hen is weggelegd, als zorgzame moeder en huisvrouw.⁵¹ Volgens Rembis worden mensen met een beperking meer beperkt door de ideeën die er heersen in de samenleving dan door hun beperking zelf.⁵² Deze onderzoeken zijn allemaal uitgevoerd binnen het kader van de *disability studies* en dateren uit de jaren negentig. Het kan zijn dat het date gedrag van mensen met een beperking ondertussen wel is veranderd. Het doel van het onderzoek van Rembis was om aan te tonen dat de representatie van mensen met een beperking negatief is en niet klopt. Net als de onderzoeken die keken naar het date gedrag van mensen met een beperking wil Rembis een verandering teweeg brengen in de manier waarop er naar mensen met een beperking wordt gekeken. Deze scriptie heeft een andere benadering dan de *disability studies* en is niet geïnteresseerd in de vraag of de representatie van beperking positief of negatief is, maar gaat kijken welke betekenis er gegeven wordt aan beperking in het programma THE UNDATEABLES. Zien we de heersende ideeën in de samenleving over mensen met een beperking in het programma terugkomen of worden de deelnemers met hun beperking als prima in staat gezien om seksueel gedrag te kunnen vertonen.

⁵¹ Gill, 184.

⁵² Rembis, 52.

3. Methode

Zoals uit het theoretisch kader blijkt geeft Hall aan dat er met taal betekenis gegeven wordt aan een onderwerp, voor dit onderzoek zal er daarom onderzoek gedaan worden naar het discours in *THE UNDATEABLES*.⁵³ Er wordt een discursieve analyse uitgevoerd, waar naast het talige discours ook de visuele aspecten van het discours over beperking geanalyseerd worden. Deze keuze is gemaakt naar aanleiding van de theorie van Myra Macdonald die in haar boek *Exploring Media Discourses* aangeeft dat het niet genoeg is om alleen naar het taalgebruik te kijken wanneer men spreekt over discours.⁵⁴ Door te letten op de formulering, woordkeuze en beelden kan er onderzocht worden op welke manier beperking wordt gerepresenteerd. Alle uitspraken in de geselecteerde scènes worden getranscribeerd, daarna wordt er een koppeling gemaakt van zo'n uitspraak met de shotlist.

Om de visuele aspecten van het discours op een systematische manier te analyseren, wordt de methode van Jeremy Butler gebruikt. Hij stelt dat de stijl van een televisieprogramma belangrijk is, omdat deze ervoor zorgt dat het programma textuur krijgt, en het voor de kijker duidelijk wordt wat het plot is in het verhaal.⁵⁵ Butlers methode is een aanvulling op de discursieve analyse, waarbij er een gestructureerde analyse van de visuele aspecten van het discours zal worden uitgevoerd. Er zijn vier verschillende niveaus waarop een televisiestijl kan worden geanalyseerd. De “descriptive stylistics”, de “analytic stylistics”, de “evaluative stylistics” en de “historical stylistics”.⁵⁶ Butler richt zich het meest op “descriptive” en “analytic” stylistics. “Descriptive stylistics” houdt in dat er beschreven wordt hoe een televisie tekst eruit ziet. De eerste stap is de televisie tekst te beschrijven met behulp van *découpage*, waarbij een scène ingedeeld wordt in een serie stilstaande beelden. Er wordt gekeken naar de *mise-en-scène*, waarbij het gaat om de setting, kostuums, licht, optreden, make-up en het decor. De volgende stap is kijken naar de cinematografie, hierbij wordt gekeken naar de lengte van de shots, de camerabeweging en het cameraframe. Ook wordt het geluid geanalyseerd.⁵⁷ *THE UNDATEABLES* maakt gebruik van een *observational documentary*-stijl, waarbij veel aspecten van de *mise-en-scène* niet speciaal geregeld worden omdat de deelnemers gevolgd worden in hun natuurlijke omgeving.⁵⁸ In deze analyse zal er wat betreft de *mise-en-scène* alleen gekeken worden naar de setting en het decor.

⁵³ Hall, 1-9.

⁵⁴ Macdonald, 1-5.

⁵⁵ Jeremy Butler, *Television Style* (New York: Routledge, 2010), 3.

⁵⁶ Ibidem.

⁵⁷ Idem, 4-7.

⁵⁸ Stella Bruzzi, *New Documentary* (New York: Routledge, 2006).

De “analytic stylistics” worden gebruikt om te verklaren wat het doel en de functie van een televisietekst zijn en op welke manier stijl daaraan bijdraagt. Hierbij wordt er gekeken naar relaties tussen verschillende elementen zoals hoe beeld wordt ondersteund door geluid. Er zijn acht functies die televisiestijl kan vervullen, namelijk om iets aan te duiden, om iets uit te drukken, om ergens symbool voor te staan, om te versieren, om te overtuigen, om iets af te vragen, om onderscheid te maken of om het *live* zijn uit te beelden.⁵⁹ De methode van Butler wordt ingezet om met de “descriptive” en “analytic stylistics” de visuele aspecten van het discours in *THE UNDATEABLES* te kunnen beschrijven en te zien hoe die visuele aspecten bijdragen aan de manier waarop beperking wordt gerepresenteerd in *THE UNDATEABLES*.

Zoals net al beschreven werd, worden eerst de uitspraken van de geselecteerde scènes getranscribeerd. Vervolgens worden deze getranscribeerde uitspraken gekoppeld aan de shotlist. Er wordt gekeken naar de duur van het shot, de cinematografie, de mise-en-scène, het geluid en de functie van de beelden en dit wordt in een tabel geplaatst. Aan de hand van de tabel, shotlist en uitspraken wordt er een analyse gedaan over de manier waarop beperking wordt gerepresenteerd in *THE UNDATEABLES*. De drie deelnemers worden daarbij steeds met elkaar vergeleken om te kijken of de manier waarop beperking wordt gerepresenteerd bij alle drie op dezelfde manier gebeurt. De bevindingen van deze analyse worden daarna gekoppeld aan literatuur en zo wordt er een antwoord geformuleerd op de deelvragen en hoofdvraag.

Omschrijving van het onderzoeksmateriaal

Seizoen 1 van *THE UNDATEABLES* bestaat uit tien afleveringen, waar steeds drie mensen met een beperking worden gevolgd. De beperkingen zijn uiteenlopend van autisme tot syndroom van down. De analyse zal zich richten op drie verschillende personen met allemaal een andere beperking. Uit aflevering drie (uitgezonden op 25 september 2013) zullen de beelden van Jurdien worden geanalyseerd, uit aflevering vijf (uitgezonden op 16 oktober 2013) die van Evelien en uit aflevering zes (uitgezonden op 30 oktober 2013) die van Sander. De reden dat ik voor deze drie personen heb gekozen, is omdat zij zich uitspreken over seksualiteit en allemaal op date gaan met mensen zonder beperking, dit was niet bij alle kandidaten van *THE UNDATEABLES* het geval. De drie geselecteerde personen stellen mij in staat mijn deelvragen en de hoofdvraag te beantwoorden. De scènes die geselecteerd zijn voor dit onderzoek helpen met het beantwoorden van de deelvragen. Zo worden de scènes waarin de deelnemer wordt geïntroduceerd geanalyseerd en deze kunnen deelvraag één beantwoorden. De scènes die de deelnemer volgt tijdens de date helpen met het beantwoorden van deelvraag twee en de scènes

⁵⁹ Butler, 11.

die de deelnemer aan het woord laat voordat de date zal plaatsvinden, helpen met het beantwoorden van deelvraag drie. Omdat het programma steeds dezelfde structuur heeft en de deelnemers op dezelfde manier in beeld worden gebracht en over dezelfde onderwerpen spreken, kan er met de gekozen drie deelnemers en de bijbehorende scènes een algemeen beeld worden geschetst van het programma. In bijlage I staat een tabel met alle scènes die voor dit onderzoek geanalyseerd zullen worden.

4. Analyse

THE UNDATEABLES kan gezien worden als een reality programma dat gebruik maakt van een *observational documentary*-stijl. Films die *observational documentaries* zijn, maken gebruik van het *fly on the wall* perspectief, waarbij de kijker het gevoel krijgt alles te kunnen observeren. Het doel van de documentairemaker is om te filmen wat er gebeurt zonder daar zelf ook maar enige invloed op uit te oefenen. De documentairemaker laat zich niet zien en gebruikt ook geen voice-over om het narratief te ondersteunen.⁶⁰ Stella Bruzzi beschrijft in haar boek hoe televisie deze *observational documentary*-stijl heeft toegepast. Het zo objectief mogelijk waarnemen van wat er voor de camera gebeurt is gebleven, alleen zijn er een paar karakteristieken aan toegevoegd. Zo is het belangrijkste doel bij een televisieprogramma met een *observational documentary*-stijl de kijker te vermaken, is de montage vlot, wordt er veel gewisseld tussen verschillende verhalen, is er een prominente voice-over en ligt de focus op het alledaagse.⁶¹ Dit zijn elementen die terugkomen in THE UNDATEABLES.

Elke aflevering begint met een introductie waarin verschillende deelnemers en hun uitspraken over de liefde worden getoond. Vervolgens komt de titel van het programma in beeld en zien we twee pijlen “un” wegschieten waardoor er “The Dateables” komt te staan. Het lijkt erop dat het programma hiermee wil aangeven dat zij mensen met beperking helemaal niet als niet-datebaar zien en willen aantonen dat een kleine aanpassing aan een woord er al voor kan zorgen dat je anders kijkt naar iets. THE UNDATEABLES is een programma dat uitgezonden wordt door de publieke omroep. Het is hun missie om programma’s te maken die spraakmakend zijn en je aan het denken zetten.⁶² Dat zie je hier bij de opening van het programma al terug, de kijker wordt aan het denken gezet over wat de insteek van het programma is.

De opbouw van het programma voldoet aan de karakteristieken die gebruikelijk zijn bij een *observational documentary*. Zo zijn er drie verhaallijnen per aflevering, waarin er eerst aandacht besteed wordt aan twee personen en de derde halverwege het programma wordt geïntroduceerd.⁶³ Er wordt frequent gewisseld tussen de verschillende verhaallijnen om zo een bepaalde structuur in het narratief te krijgen. Er is voortdurend achtergrondmuziek te horen, deze dient voornamelijk als decoratie van het programma.⁶⁴ Er zijn een paar

⁶⁰ Stuart Hall, *Representation. Second edition*, ed. Stuart Hall, Jessica Evans en Sean Nixon (Los Angeles: SAGE Publications, 2003), 67.

⁶¹ Bruzzi, 120.

⁶² NPO, “Missie en visie,” laatst geraadpleegd 6 November, 2014, <http://www.npo.nl/overnpo/missie-en-visie>.

⁶³ Bruzzi, 129.

⁶⁴ Ibidem.

verschillende melodieën die steeds afwisselend te horen zijn maar deze hebben verder geen speciale functie. Er is geen verband tussen een bepaalde melodie en datgene wat zich afspeelt in het programma.

Het programma heeft elke aflevering dezelfde structuur. Eerst wordt er iemand geïntroduceerd, vervolgens volgt er een gesprek met een *datingcoach* en dan is het wachten op een telefoontje. Daarna wordt de deelnemer gevolgd tijdens zijn dagelijkse bezigheden en dan vindt de date plaats.⁶⁵ Daarom is het voor deze analyse voldoende om drie deelnemers nader te analyseren. Vanuit deze analyse kan er een algemeen antwoord gegeven worden op de hoofdvraag: “Hoe wordt beperking gerepresenteerd in het televisie programma THE UNDATEABLES?”

4.1 Het introduceren van de beperking

In het eerste deel van de analyse wordt er antwoord gegeven op de deelvraag “Hoe wordt de beperking van een deelnemer geïntroduceerd?”

De opbouw van de introductie is steeds hetzelfde. De voice over begint met vertellen dat de deelnemers om welke reden dan ook nog niet succesvol zijn in de liefde. Zo luidt de voice over bij Jurdien: “De goedlachse Jurdien heeft genoeg vrienden, maar die ene man waarmee ze haar leven kan delen is ze nog niet tegengekomen.”⁶⁶

⁶⁵ *The Undateables*. NPO 3. BNN. Seizoen 1, 2013.

⁶⁶ “Aflevering 3 Seizoen 1,” *The Undateables*. NPO 3. BNN, 25 September, 2013, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674548.

Fig. 1 Jurdien danst tijdens rolstoeldansen (Screenshot door Agnes van Leemput, gemaakt op 23-10-2014, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674548)

Tijdsduur	Cinematografie	Mise-en-scène	Geluid	Functie
8.14-8.22	Mediumshot van Jurdien en haar danspartner, close-up van het besturingspaneel van de rolstoel, totaal shot van Jurdien en haar danspartner.	Danszaal, snelle bewegingen waardoor het dansen extra wordt benadrukt, rolstoelen zijn goed in beeld.	Voice-over wordt ondersteund door de dansmuziek waar Jurdien en haar partner op dansen.	Benadrukken van de activiteit van Jurdien, de rolstoel introduceren.

Zonder iets te vertellen over de beperking die Jurdien heeft, wordt deze al duidelijk voor de kijker. Jurdien wordt gevolgd tijdens haar rolstoeldansles, waarbij de shots steeds iets meer laten zien van de rolstoel van Jurdien. Het is opmerkelijk dat de eerste introductie die de kijker ziet van een dansende Jurdien is. Volgens wetenschappers in *disability studies* worden mensen met een beperking als passief neergezet.⁶⁷ Dat gebeurt hier niet. De aandacht is gevestigd op het feit dat Jurdien actief is en plezier maakt wanneer zij aan het dansen is, in plaats van op de beperking.

Evelien wordt geïntroduceerd door te zeggen: “De negenentwintig jarige Evelien heeft twee mislukte relaties achter de rug. Ze is nu hard op zoek naar een man met wie ze wel de relatie van haar dromen kan opbouwen.”⁶⁸ Bij Evelien wordt haar beperking niet gelijk duidelijk, we zien haar aan komen skaten en op het eerste gezicht lijkt er niets aan de hand te zijn. Net als bij Jurdien wordt Evelien op een actieve manier gerepresenteerd. De aandacht wordt niet gevestigd op het feit dat Evelien een beperking heeft, niet in het talige discours en ook niet door de visuele aspecten van het discours. Evelien’s normaliteit wordt hier juist benadrukt. Normaliteit wordt vaak benadrukt in reality televisie. Volgens Bonner wordt dit gedaan om de kijkers te betrekken bij het programma, het geeft hen de kans een kijkje te nemen in het leven van iemand anders en ze kunnen hun eigen leven vergelijken met dat van

⁶⁷ Barnes.

Cumberlatch en Negrine.

⁶⁸ “Aflevering 5 Seizoen 1,” *The Undateables*. NPO 3. BNN, 16 Oktober, 2013, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674550.

de persoon op televisie.⁶⁹ Hier heeft het benadrukken van de normaliteit nog een andere functie, het programma laat zien dat Evelien's beperking er niet toe doet en dat zij net zoveel in de samenleving past als "normale" mensen. Dit is ook wat Foucault beschrijft wanneer hij het over normalisatie heeft, normalisatie heeft de macht om ervoor te zorgen dat mensen niet meer buitengesloten worden.⁷⁰ Er wordt geen aandacht besteed aan haar beperking, ze is gewoon Evelien, een vrouw die net als anderen gaat skaten buiten. Het benadrukken van normaliteit wordt bereikt door te focussen op de alledaagsheid van het leven. Wanneer er iets uitzonderlijk lijkt, focust de show niet daarop, maar op het normale zodat deze het uitzonderlijke opheft en weer gewoon maakt.⁷¹ Dat gebeurt bij Evelien ook, ze heeft een bijzondere beperking maar het programma kiest ervoor Evelien te laten zien wanneer zij een gewone activiteit beoefend, namelijk skaten.

Sander wordt voorgesteld met de zin: "De 38 jarige Sander uit Heerenveen is gek op alles wat met koken te maken heeft maar helaas heeft hij nog niemand kunnen vinden om zijn kookkunsten mee te delen."⁷²

⁶⁹Frances Bonner, *Ordinary Television: Analyzing Popular TV* (Londen: SAGE Publications, 2003), 31.

⁷⁰ Foucault, 48.

⁷¹ Bonner, 45.

⁷²"Aflevering 6 Seizoen 1," *The Undateables*. NPO 3. BNN, 30 Oktober, 2013, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674551.

Fig. 2 Sander kookt (Screenshot door Agnes van Leemput, gemaakt op 23-10-2014,

http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674551)

Tijdsduur	Cinematografie	Mise-en-scène	Geluid	Functie
4.50-4.59	Close-up van Sanders voet, medium shot van Sander die met zijn voeten het kookapparaat bediend, totaalshot van Sander die het keukenapparaat bediend.	Keuken, Sander doet waar hij plezier in heeft.	Voice-over wordt ondersteund door het achtergrond muziekje van het programma.	De beelden maken van het ongewone iets normaal door te laten zien dat Sander kookt met zijn voeten in plaats van zijn handen. Er wordt een beeld gevormd van Sander dat hij bijna alles kan met zijn beperking.

Ook hier vestigt het programma niet de aandacht op de beperking van Sander, maar meer op zijn hobby, koken. Net als bij Evelien wordt het bijzondere normaal gemaakt door zich meer te richten op de alledaagse handeling. Zijn beperking wordt wel gelijk duidelijk door de visuele aspecten van het programma, omdat direct in beeld wordt gebracht dat Sander geen armen heeft en daardoor zijn voeten voor alles moet gebruiken.

Na de introductie van de voice-over wordt de deelnemer zelf aan het woord gelaten over de liefde en waarom het nog niet gelukt is om een partner te vinden. Daarna vertelt de voice-over pas over de beperking die de deelnemer heeft. Het doel van een *observational documentary* is om mensen te laten zien in hun alledaagse leven, waarbij ze de kijker willen vermaken.⁷³ De normaliteit van de deelnemers staat voorop en dat zie je hier in de introductie ook. De deelnemers zijn te zien tijdens hun gewone hobby's die iedereen kent en het is niet de prioriteit om gelijk de aandacht te vestigen op de beperking.

De voice-over spreekt over de beperking van Jurdien als volgt: "Jurdien is drie maanden te vroeg geboren en heeft twee hersenbloedingen gehad, hierdoor heeft ze spastische

⁷³ Bruzzi, 129-130.

tetraplegie en is ze afhankelijk van een elektrische rolstoel.”⁷⁴ De woordkeuze “afhankelijk van een rolstoel” geeft de rolstoel meer macht dan de persoon die er in zit volgens Haller, Dorrier en Rahn.⁷⁵ De voice over had beter kunnen zeggen dat Jurdien in een rolstoel zit in plaats van dat ze afhankelijk is. De rolstoel van Jurdien krijgt hier een belangrijke rol in de representatie die hier over haar tot stand komt. Echter geeft het vervolg van de voice-over aan dat Jurdien niet machteloos is: “Haar beperkingen hebben haar echter nooit belemmerd om te doen wat ze wilde. Ze is net afgestudeerd aan de hogeschool van Groningen en ze gaat binnenkort op zichzelf wonen.”⁷⁶ De representatie die na deze voice-over van Jurdien ontstaat, zet haar neer als een slimme vrouw die haar diploma kan halen ondanks haar beperking. De beperking wordt hier wel even genoemd maar het punt dat de voice-over wil maken is dat Jurdien net zo veel kan bereiken als ieder ander. Ook hier wordt haar normaliteit benadrukt, dit doet *ordinary television* door de overeenkomsten aan te tonen tussen de wereld die wordt afgebeeld op televisie en die van de kijker.⁷⁷

De voice-over tekst die de beperking van Evelien beschrijft luidt als volgt:

“Evelien heeft de aangeboren aandoening goldenhar. Voor haar betekent dit dat de linkerkant van haar gezicht onderontwikkeld is en ze links doof en blind is. Daarnaast kan ze haar nek amper bewegen omdat deze is vastgezet en is lopen lastig omdat haar voet verkeerd staat.”⁷⁸

⁷⁴ “Aflevering 3 Seizoen 1,” *The Undateables*. NPO 3. BNN, 25 September, 2013, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674548.

⁷⁵ Haller, Dorries en Rahn, 65-66.

⁷⁶ “Aflevering 3 Seizoen 1,” *The Undateables*. NPO 3. BNN; 25 September, 2013, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674548.

⁷⁷ Bonner, 44.

⁷⁸ “Aflevering 5 Seizoen 1,” *The Undateables*. NPO 3. BNN, 16 Oktober, 2013, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674550.

Fig. 3 Evelien vouwt de was op (Screenshot door Agnes van Leemput, gemaakt op 23-10-2014, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674550)

Tijdsduur	Cinematografie	Mise-en-scène	Geluid	Functie
6.16-6.31	Mediumshot van Evelien die de was ophangt, close-up van het hoofd van Evelien, totaal shot van Evelien die zich omdraait.	Een kamer in het huis van Evelien, ze doet de was waarbij zichtbaar wordt dat ze zich niet goed kan bewegen.	Voice-over wordt ondersteund door een rustig achtergrondmuziekje.	De normaliteit van Evelien benadrukken, maar ook het laten zien van haar beperking.

Waar de beperking van Evelien in de eerste introductie nog niet duidelijk werd, is dat nu wel het geval. De voice-over wordt in *observational documentary* gebruikt om richting te geven aan het narratief.⁷⁹ Hier doet de voice-over dat ook, het verhaal wordt gestuurd door wat er verteld wordt en de beelden ondersteunen dit door in te zoomen op haar gezicht wanneer er over haar gezicht wordt gepraat en in te zoomen op haar stijve nek en houding, wanneer er over het lastig bewegen wordt gepraat. Haar beperking komt duidelijk naar voren, maar er wordt ook aangetoond hoe normaal Evelien is, doordat ze gefilmd wordt tijdens het opruimen van de was. We zien dat ze het wat moeilijker heeft met bepaalde bewegingen maar ze doet de was zonder problemen. De setting is huiselijk, kijkers kunnen zich identificeren met de omgeving en de activiteiten die plaatsvinden.⁸⁰

De voice over tekst van Sander geeft aan dat Sander zich goed weet te redden zonder armen: “Sander is geboren zonder armen. Omdat hij nooit protheses heeft gehad kan hij met zijn voeten bijna net zo veel als een ander met zijn handen.”⁸¹

⁷⁹ Bruzzi, 126.

⁸⁰ Bonner, 45-52.

⁸¹ “Aflevering 6 Seizoen 1,” *The Undateables*. NPO 3. BNN, 30 Oktober, 2013, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674551.

Fig. 4 Sander gaat naar zijn werk (Screenshot door Agnes van Leemput, gemaakt op 23-10-2014, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674551)

Tijdsduur	Cinematografie	Mise-en-scène	Geluid	Functie
5.20-5.28	Totaalshot van Sander die op zijn werk aankomt.	Het werk van Sander, we zien Sander zijn tas voor een scanner houden zodat hij naar binnen kan.	Voice-over wordt ondersteund door een rustig achtergrondmuziekje.	Het benadrukken van de normaliteit van Sander.

Bij Sander vertelt een collega hoe ze hem bewondert:

“Toen ik Sander eerst zag dacht ik hoe gaat hij dadelijk hetzelfde werk doen als wat wij doen, alleen met zijn voeten en niet met zijn handen terwijl je de telefoon moet bedienen en de toetsen en het toetsenbord en als je Sander eenmaal bezig ziet dan denk je van nou misschien is hij nog wel handiger met zijn voeten dan wij met onze vingers. Dus wat dat betreft is het heel mooi te zien hoe hij dat doet.”⁸²

⁸² “Aflevering 6 Seizoen 1,” *The Undateables*. NPO 3. BNN, 30 Oktober, 2013, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674551.

Fig. 5 Sander is aan het werk (Screenshot door Agnes van Leemput, gemaakt op 23-10-2014, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674551)

Tijdsduur	Cinematografie	Mise-en-scène	Geluid	Functie
5.50-6.08	Medium shot van Sander achter zijn bureau, close-up van Sanders voeten die een kabel aansluiten, close-up van Sanders voeten op een toetsenbord.	Het werk van Sander, we zien Sander zijn werk doen.	Collega van Sander verteld dat ze onder de indruk is van Sander hoe hij zijn werk doet.	Het neerzetten van Sander als een “super cripple”, hem bewonderen over alles wat hij kan met zijn voeten.

Hier wordt niet meer de normaliteit van Sander benadrukt, maar zelfs een beetje overdreven. Barnes beschrijft dit als het neerzetten van iemand met een beperking als een “super cripple”. Hier wordt de persoon met een beperking behandeld alsof hij een soort superman is, die extreem geprezen moet worden voor normale prestaties.⁸³ Volgens Barnes wordt hiermee het beeld geschetst dat mensen met een beperking moeten overcompenseren om geaccepteerd te worden in de samenleving.⁸⁴ Ik denk niet dat dit ook de boodschap is die THE UNDATEABLES wil meegeven, maar ze bevestigen wel het idee dat het knap is voor iemand met beperking om dezelfde dingen te doen als mensen zonder beperking. Hier wordt de normaliteit van Sander overdreven, waardoor hij eigenlijk weer als speciaal kan worden gezien.

De televisiestijl die wordt toegepast tijdens de introductie van de beperking van de deelnemers wordt gebruikt om iets aan te duiden. De visuele aspecten zijn zoals MacDonald al aangaf net zo belangrijk als het talige discours.⁸⁵ Dat wordt hier ook duidelijk, wanneer het narratief nog niets heeft gezegd over de beperking, wordt deze dankzij de beelden toch al zichtbaar voor de kijker. Het discours in THE UNDATEABLES zorgt ervoor dat de normaliteit van de mensen met een beperking wordt benadrukt. Ze worden gefilmd in hun dagelijks leven, wanneer ze gaan werken, afspreken met vrienden, dansen, koken en skaten. Er wordt

⁸³ Barnes, 25.

⁸⁴ Idem, 27.

⁸⁵ MacDonald, 1-5.

een actieve representatie van de beperking gegeven, waar de “normaliteit” centraal staat. Het discours dat hier dominant is, past bij het liberale idee van onze samenleving dat iedereen gelijk is en geaccepteerd moet worden zoals hij of zij is. Het is niet belangrijk dat de deelnemers fysiek anders zijn dan “normale” mensen, het gaat er in het programma om dat duidelijk wordt dat mensen met een beperking hetzelfde zijn als mensen zonder.

4. 2 Daten met een “normaal” persoon

Het tweede deel van de analyse beantwoordt de deelvraag “Op welke manier wordt de beperking gerepresenteerd tijdens de date met een ‘normaal’ persoon?”

Jurdien gaat op date met Mathijs naar het Groninger museum. Mathijs is student Nederlands recht en qua daten is hij onervaren, maar hij heeft geen beperking. Hij zit haar op te wachten terwijl zij aan komt rijden in haar rolstoel. De camera laat de kijker meekijken vanaf de schouder van Mathijs zodat de kijker bijna hetzelfde ziet als hem. Vervolgens zoomt de camera in op Mathijs die blij kijkt wanneer hij Jurdien aan ziet komen, hier kan je uit opmaken dat hij totaal niet afgeschrikt wordt door de rolstoel en gewoon zin heeft in een afspraakje met een vrouw. Daarna zien we een totaalshot van Mathijs en Jurdien die elkaar de hand schudden, Mathijs blijft zitten zodat hij op gelijke hoogte is met Jurdien. Terwijl Jurdien aan komt rijden horen we Mathijs zeggen dat hij een bosje bloemen heeft meegenomen, omdat hij dat netjes vindt. Er wordt niets gezegd over het feit dat Jurdien spastisch is of in een rolstoel zit, het discours richt zich alleen op de verwachtingen die Jurdien en Mathijs hebben voor deze date. De visuele aspecten van het discours richten zich wel op de beperking, de rolstoel van Jurdien komt duidelijk in beeld en met het totaalshot op het einde wordt duidelijk zichtbaar dat Jurdien er anders uit ziet dan Mathijs.⁸⁶

⁸⁶ “Aflevering 3 Seizoen 1,” *The Undateables*. NPO 3. BNN, 25 September, 2013, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674548.

Fig. 6 Jurdien ontmoet Mathijs (Screenshot door Agnes van Leemput, gemaakt op 23-10-2014, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674548)

Tijdsduur	Cinematografie	Mise-en-scène	Geluid	Functie
15.53-16.10	Totaalshot van Jurdien die aan komt rijden, close-up van Mathijs, totaalshot van Jurdien en Mathijs die elkaar begroeten.	Buiten bij het Groninger museum waar Mathijs Jurdien zit op te wachten.	Mathijs vertelt wat dat hij het netjes vind om bloemen mee te nemen en de twee stellen zich aan elkaar voor. De scene wordt begeleidt door achtergrond muziek.	Benadrukken van de normaliteit van Jurdien, er wordt zo min mogelijk aandacht besteed aan het feit dat Jurdien een beperking heeft.

Ook tijdens het vervolg van de date wordt er met het talige discours geen aandacht meer besteed aan de beperking van Jurdien. Er wordt besproken welke boeken ze graag lezen en of ze wel eens naar de bioscoop gaan. De camera brengt af en toe de rolstoel in beeld maar nooit in zijn geheel dus ook de visuele aspecten van het discours richten zich niet erg op de beperking van Jurdien. Dat de rolstoel in beeld komt is soms onvermijdelijk, omdat er vanuit een bepaalde hoek wordt gefilmd maar er wordt nooit expres de aandacht op gevestigd.

In THE UNDATEABLES wordt er constant gewisseld van shot en er volgt een reeks van korte gebeurtenissen, dit wordt bij televisie programma's met een *observational documentary*-stijl vaak gedaan om de aandacht af te leiden van het feit dat wat de kijker te zien krijgt niet erg diepzinnig en veelzeggend is, maar juist heel gewoontjes.⁸⁷ We zien Jurdien en Mathijs tijdens hun date maar er gebeurt eigenlijk niets bijzonders. Het discours van het programma zorgt ervoor dat de normaliteit van Jurdien wordt benadrukt omdat de date verloopt zoals het bij ieder ander zou verlopen en er niet wordt gesproken over de beperking.

Zoals duidelijk werd in het theoretisch kader stellen Barnes en Haller et al. dat de media vaak op een negatieve manier bijdragen aan de representatie van mensen met een beperking. Wanneer de machtige groep in een samenleving een discours gebruikt waarin mensen met een beperking neergezet worden als asexueel en ongeschikt om een relatie mee

⁸⁷ Bruzzi, 128.

aan te gaan, kan de overheersende groep macht uit oefenen over het afwijkende. Door hen vanuit dit discours te beschrijven, worden ze in een hokje geplaatst waardoor ze moeilijk van het beeld dat over hen geschetst wordt afkomen.⁸⁸ Deze vorm van *othering* van beperking zie ik hier niet terugkomen. Beperking wordt genormaliseerd, waardoor mensen met een beperking op dezelfde manier bij de samenleving worden betrokken als mensen zonder beperking.⁸⁹ Er komen alledaagse onderwerpen en hobby's ter sprake en Jurdien wordt niet op een andere manier neergezet dan Mathijs. Haar rolstoel komt wel in beeld maar dat is onvermijdelijk omdat ze zich anders niet kan voortbewegen.

Fig. 7 Jurdien en Mathijs praten tijdens de date (Screenshot door Agnes van Leemput, gemaakt op 23-10-2014, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674548)

Tijdsduur	Cinematografie	Mise-en-scène	Geluid	Functie
28.12-29.00	Afwisselend close-up shots van Jurdien en Mathijs, medium shot van Mathijs en Jurdien aan tafel.	Buiten op een terras.	Jurdien en Mathijs bespreken welke boeken ze graag lezen en of ze naar de bioscoop gaan.	Aandacht vestigen op de twee personen die op date zijn en niet op de beperking van Jurdien.

Evelien is op date met Raymond en hij heeft haar meegenomen naar de repeteerruimte van zijn band. Hij bespeelt het drumstel en wil dit graag aan haar leren. De camera brengt in beeld hoe Evelien moeite heeft het ritme te houden omdat ze met de linkerkant van haar lichaam zich minder goed kan bewegen. Ze zegt zelf: “Het is mijn voet die niet meewerkt.”, waarna er een close-up van haar linkervoet in beeld verschijnt. De visuele aspecten van het discours helpen hier het talige discours te ondersteunen. Raymond schiet gelijk te hulp en zegt: “Belangrijkste bij drummen is hoe je je stokken vasthoudt, dus moeten we even gewoon zo improviseren. Geef me je hand.”⁹⁰ De camera laat een totaal shot zien van Raymond die

⁸⁸ Hall, 259.

⁸⁹ Foucault, 50.

⁹⁰ “Aflevering 5 Seizoen 1,” *The Undateables*. NPO 3. BNN, 16 Oktober, 2013, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674550.

zijn armen om Evelien heen slaat en haar helpt zodat ze toch nog kan drummen. Het lijkt Raymond niets uit te maken dat Evelien een beperking heeft en daardoor iets niet makkelijk kan uitvoeren, het brengt ze juist dicht bij elkaar.

De montage in *observational documentaries* wordt gebruikt om het narratief te sturen.⁹¹ Dat zie je hier ook gebeuren, de shots die we zien ondersteunen het gesprek van Evelien en Raymond. Door deze manier van monteren krijg je als kijker de kans om mee te kijken in het leven van iemand anders.⁹²

Fig. 8 Raymond leert Evelien drummen (Screenshot door Agnes van Leemput, gemaakt op 23-10-2014, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674550)

Tijdsduur	Cinematografie	Mise-en-scène	Geluid	Functie
31.30-31.45	Medium shot van Evelien en Raymond achter het drumstel, close-up van de voet van Evelien, totaalshot van Evelien en Raymond achter het drumstel.	Binnen in de repeteerruimte van de band van Raymond.	Evelien geeft aan dat haar voet niet meewerkt, Raymond legt uit dat je handen belangrijker zijn. Ondertussen horen we drumgeluiden.	Shots sturen het narratief en laat zien hoe Evelien en Raymond dichterbij elkaar komen.

Evelien zat er aan het begin van haar date mee of Raymond haar zou accepteren zoals ze was, nu de date is afgelopen spreekt ze zich hierover uit: “Ja we hebben net elkaar voor het eerst ontmoet en dat heeft hem niet afgeschrikt en hij heeft er ook niet naar gevraagd, dus voor mijn zelfvertrouwen is dat heel erg goed en dat blijkt ook wel dat hij mij accepteert zoals ik ben. Dus dat vind ik het belangrijkste.”⁹³ Terwijl Evelien dit verteld wordt ze met een close-up in beeld gebracht, de visuele aspecten van het discours benadrukken waar Evelien mee zit, namelijk haar afwijkende uiterlijk. Evelien haar angst dat mensen altijd op de eerste indruk afgaan en niet verder kijken dan haar afwijkende uiterlijk is iets wat *disability studies*

⁹¹ Bruzzi, 129.

⁹²Anita Biessi en Heather Nunn, *Reality TV: Realism and Revelation* (Londen: Wallflower Press, 2005), 64.

⁹³ “Aflevering 5 Seizoen 1,” *The Undateables*. NPO 3. BNN, 16 Oktober, 2013, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674550.

onderzoekers vaker terug zien komen bij mensen met een beperking. Uit onderzoek van Rintala et al. blijkt dat veel mensen fysieke aantrekkelijkheid noemen als een belangrijke voorwaarde om met iemand te gaan daten, dus wanneer iemands beperking ervoor zorgt dat hij of zij minder aantrekkelijk is volgens de heersende norm is de kans op een date ook kleiner.⁹⁴ We zien echter dat dit in deze aflevering van *THE UNDATEABLES* niet het geval is.

THE UNDATEABLES besteden meestal wel enige aandacht aan het dominante discours dat er bestaat over mensen met een beperking, maar proberen deze teniet te doen door het discours waarin normalisatie en inclusie centraal staat, duidelijk naar voren te laten komen. Door bestaande representaties aan te tonen en er daarna een andere representatie tegenover te zetten, benadrukt het programma nogmaals het punt dat ze willen maken. Namelijk dat mensen met een beperking net zo “normaal” zijn als de rest van de samenleving.

De manier waarop een groep mensen cultureel wordt gerepresenteerd is van invloed op hoe ze behandeld worden in het echte leven. Wanneer een groep constant op dezelfde manier wordt gerepresenteerd in de media heeft dit gevolgen voor de manier waarop die groep zichzelf en hun plek in de samenleving ziet.⁹⁵ *THE UNDATEABLES* benadrukt het feit dat Evelien verwacht dat zij niet geaccepteerd wordt zoals ze is, omdat ze zichzelf als “anders” ziet. Ze vertelt dit tijdens haar introductie, tijdens de date en nu ook aan het einde van de date. Het programma legt de nadruk op het zelfbeeld dat Evelien heeft, maar door zelfs steeds normalisatie te benadrukken wordt nogmaals duidelijk wat de insteek is van het programma. Waar Evelien zich aan het begin van het programma nog als “undateable” ziet, begint ze in te zien aan het einde dat ze wel degelijk “dateable” is.

Raymond kijkt ook op een normaliserende manier naar Evelien: “Ik kan alleen maar zeggen, ik vind het gewoon aantrekkelijk hoe ze is, dus ja ze is leuk zoals ze is.”⁹⁶ Hij ziet haar als ieder ander meisje en let niet op haar beperking. Er volgt een totaalshot waarin we ze samen arm in arm zien weglopen. Dit bevestigt hun uitspraken dat ze elkaar leuk vinden. Het narratief dat we hier zien is die van het sprookje, een onzeker meisje ontmoet haar droomman, ze vinden elkaar leuk en gaan samen hun toekomst tegemoet.⁹⁷ Voor Evelien is er een *happy end*. Het programma gebruikt de *observational documentary*-stijl om dit zo authentiek

⁹⁴ Rintala et al, 220.

⁹⁵ Dyer, “*The Matter of Images*”, 1-2.

⁹⁶ “Aflevering 5 Seizoen 1,” *The Undateables*. NPO 3. BNN, 16 Oktober, 2013, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674550.

⁹⁷ Jonathan Gray, “Cinderella Burps: Gender, Performativity, and the Dating Show,” in *Reality TV: Remaking Television Culture*, ed. Susan Murray en Laurie Ouellette (New York: New York University Press, 2009), 263.

mogelijk in beeld te brengen, Evelien en Raymond zien er gelukkig uit wanneer ze ontspannen door het park lopen.

Fig. 9 Evelien en Raymond lopen door het park (Screenshot door Agnes van Leemput, gemaakt op 23-10-2014, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674550)

Tijdsduur	Cinematografie	Mise-en-scène	Geluid	Functie
39.12-39.34	Close-up van Evelien gevolgd door twee medium shots van Evelien en Raymond die weglopen.	Buiten in een park.	Evelien vertelt wat ze zo leuk vindt aan Raymond en Raymond wat hij leuk vindt aan Evelien.	Toonbaar maken dat Raymond Evelien ziet als een geschikte relatiepartner.

Sander gaat voor Bianca koken tijdens hun date. Het eerste waar Bianca over spreekt wanneer zij wordt geïntroduceerd in het programma is over het feit dat Sander geen armen heeft: “Ik heb wel gedacht, hoe ga je hem begroeten. Normaal geef je een hand en dat gaat niet.”⁹⁸ Sander is zich er van bewust dat het voor andere mensen even wennen kan zijn en probeert het makkelijk te maken door duidelijk te maken dat hij mensen begroet met zijn voet: “Oh kijk eens aan, hallo, ik kom naar je toe. Ik ga je eerst een voetje geven, want ik kan geen hand geven. En ik ga je kussen, leuk dat je er bent.”⁹⁹ We zien Bianca een beetje twijfelen en stamelen terwijl ze zijn voet beetpakt. Het went al snel, wanneer Sander een zak met koekjes uit zijn tas haalt en die aan haar geeft, pakt ze die zonder moeite aan. Sanders beperking valt meteen op en wordt ook duidelijk door verschillende close-up shots van zijn voet en de hand van Bianca of van zijn voet die koekjes uit zijn tas pakt.

We zien Sander het initiatief nemen en gelijk Bianca drie kussen geven, het feit dat hij een beperking heeft weerhoudt hem er niet van om de mannelijke rol aan te nemen. Foucault stelt dat normalisatie ervoor zorgt dat mensen zich op een bepaalde manier gedragen. De norm geeft aan welke rollen er zijn weggelegd voor een geslacht. Zo zegt hij dat mannen en vrouwen allebei op andere manieren aangemoedigd worden om zich op een bepaalde manier

⁹⁸ “Aflevering 6 Seizoen 1,” *The Undateables*. NPO 3. BNN, 30 Oktober, 2013, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674551.

⁹⁹ “Aflevering 6 Seizoen 1,” *The Undateables*. NPO 3. BNN, 30 Oktober, 2013, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674551.

te gedragen. Deze normen worden steeds herhaald, waardoor ze uiteindelijk als normaal worden gezien.¹⁰⁰ Sander gedraagt zich als een man door het initiatief te nemen en onderstreept zo zijn normaliteit.

Fig. 10 Sander begroet Bianca (Screenshot door Agnes van Leemput, gemaakt op 23-10-2014, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674551)

Tijdsduur	Cinematografie	Mise-en-scène	Geluid	Functie
21.50-22.30	Medium shot van Sander en Bianca die elkaar begroeten, en elkaar zoenen, medium shot van Sanders voeten die een zakje koekjes aan Bianca geven.	Binnen in de kookstudio.	Sander en Bianca begroeten elkaar en hij vertelt dat hij koekjes voor haar heeft gebakken.	De beperking benadrukken.

In een volgende scène zien we Bianca een stukje brood aan Sander geven die hij met zijn voet aanpakt. Je ziet Bianca een beetje ongemakkelijk kijken wanneer hij dit doet. Voordat Sander het stuk brood gaat eten klinkt er op de achtergrond muziek. Deze stopt wanneer Sander begint te eten en lijkt de ongemakkelijke blik die bij Bianca volgt te onderstrepen. Wanneer het shot verandert, begint de muziek ook weer te spelen. Dit laat zien dat de manier waarop het geluid wordt ingezet, bijdraagt aan het discours over *othering*. Het feit dat Sander geen armen heeft en daardoor op een andere manier eet dan wat normaal is, wordt hier onderstreept. Bianca zegt zelf: “Ja ik moet er wel even aan wennen dat iemand geen armen heeft, tijdens het eten moet ik eerlijk zeggen het valt eigenlijk helemaal niet op dat het zijn voet is en niet zijn hand.”¹⁰¹ Sander is blij dat Bianca op een goede manier omgaat met

¹⁰⁰ Dianna Taylor, “Normativity and Normalization,” *Foucault studies* 7 (2009), 47.

¹⁰¹ “Aflevering 6 Seizoen 1,” *The Undateables*. NPO 3. BNN, 30 Oktober, 2013, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674551.

zijn beperking: “Ze ziet het eigenlijk niet als een ding, een probleem, als iets wat aanwezig is, zo ervaart ze het gewoon niet en ja dat vind ik wel heel bijzonder.”¹⁰² Net als Evelien gaat Sander er van uit dat zijn date moeite zal hebben met zijn beperking en wanneer dit niet zo is wordt hij daar heel blij van. *Othering* houdt in dat de nadruk wordt gelegd op dingen die afwijken van de overheersende groep in de samenleving, dat zien we hier ook gebeuren, het feit dat Sander geen armen heeft wordt duidelijk benadrukt. Waar *othering* vaak wordt gebruikt om macht uit te oefenen over het afwijkende gebeurt dat hier niet.¹⁰³ We leven in een samenleving waarin een liberaal discours centraal staat. Het gaat er niet om verschil aan te duiden tussen verschillende mensen, maar iedereen te accepteren en bij de hegemonie te betrekken. Soms wordt er in *THE UNDATEABLES* wel aandacht besteed aan het feit dat de mensen met beperking fysiek anders zijn dan mensen zonder beperking, maar het benadrukken van hun normaliteit is belangrijker. De publieke omroep omschrijft zichzelf als van iedereen en voor iedereen. Ze willen programma’s uitzenden waarbij niemand buitengesloten wordt. Dit sluit aan bij Foucault’s definitie van normalisatie, waarbij de norm wordt ingezet om niemand buiten te sluiten.¹⁰⁴

Fig. 11 Sander en Bianca eten (Screenshot door Agnes van Leemput, gemaakt op 23-10-2014, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674551)

Tijdsduur	Cinematografie	Mise-en-scène	Geluid	Functie
28.03-28.40	Medium shot van Sander en Bianca aan tafel, medium shot van Sander die brood eet met zijn voet, medium shot van Bianca die een beetje ongemakkelijk kijkt.	Aan tafel in de kookstudio.	Sander vraagt om een stukje brood en Bianca vertelt dat ze moet wennen aan het feit dat hij geen armen heeft. Muziek speelt op de achtergrond maar stopt wanneer Bianca ongemakkelijk kijkt.	Beelden laten zien hoe de date verloopt, de stop van de muziek benadrukt het ongemakkelijke gevoel dat Bianca krijgt.

¹⁰² “Aflevering 6 Seizoen 1,” *The Undateables*. NPO 3. BNN, 30 Oktober, 2013, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674551.

¹⁰³ Hall, 234.

¹⁰⁴ Foucault, 50.

De beperking van Sander wordt tijdens zijn date met Bianca duidelijker benadrukt dan bij de dates van Jurdien en Evelien omdat zijn beperking ook iets verandert voor zijn date. Zij moet zijn voet schudden in plaats van zijn hand en de dates van Evelien en Jurdien hadden hier niet mee te maken. Dit is echter wel het enige moment waarop de beperking van Sander duidelijk benadrukt wordt, verder focust het discours zich vooral op de “normaliteit” van Sander, hij heeft gekookt voor zijn date en nu zitten ze lekker te eten. Hier benadrukt het discours dus ook dat Sander net zo gewoon is als de rest van de samenleving en geen buitenstaander is omdat hij een beperking heeft.

De beperking wordt tijdens de date met een “normaal” persoon in eerste instantie niet extra benadrukt. Bij Jurdien wordt er helemaal niet gesproken over haar beperking en het wordt ook niet extra benadrukt door de visuele aspecten van het discours. Bij Evelien en Sander is de beperking duidelijk te zien, waardoor de beelden automatisch enige aandacht vestigen op de beperking. Wanneer de deelnemers zelf over hun beperking praten worden hun uitspraken geïllustreerd door de beelden. De beperking wordt hierdoor soms als “the Other” neergezet ten opzichte van hun date zonder beperking, maar niet op de manier zoals Said het beschrijft. De “normale” mensen zien dat hun date een afwijkend uiterlijk heeft ten opzichte van hen, maar dat deert hen niet. Zo schiet Raymond ten hulp wanneer Evelien moeite heeft om met haar voet het drumstel te bespelen en Bianca geeft van te voren aan dat het niet uitmaakt of iemand armen heeft of niet. De manier waarop *THE UNDATEABLES* beperking representeert ten opzichte van mensen zonder beperking sluit aan bij het liberalistische denken van onze samenleving. Beperking wordt niet als een probleem gerepresenteerd, maar als iets wat bij een verder “normaal” persoon hoort. De functie van het discours waar normalisatie centraal staat is om aan te geven dat iedereen gelijk is. Inclusie staat centraal in het programma.

4. 3 Seksualiteit en beperking

Het laatste deel van de analyse beantwoordt de deelvraag: “Op welke manier verbindt het programma seksualiteit en beperking in aanloop naar de date?”

Nadat Jurdien en haar beperking zijn voorgesteld, gaat het gesprek al gauw over seks. De voice-over luidt: “Geïnteresseerde mannen moeten alleen één ding weten, niet alles gaat even snel.”¹⁰⁵ Deze uitspraak wordt geïllustreerd door de close-up van de rolstoel van Jurdien die

¹⁰⁵ “Aflering 3 Seizoen 1,” *The Undateables*. NPO 3. BNN, 25 September, 2013, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674548.

op een langzaam tempo omhoog gaat gevolgd door een totaal shot waarin duidelijk wordt hoe lang het duurt voordat Jurdien bij een kast kan komen. Daarna is Jurdien zelf aan het woord en zegt: “Qua vluggertjes dat zal hem niet gaan worden met mijn beperking, nee. Dat is jammer, dus voor mannen die dat zoeken. Ja helaas, dan heb je pech. Ja, nee het moet toch echt op een liefdevolle manier gebeuren en vluggertjes, ja dat wordt hem helaas niet, nee.”¹⁰⁶ Vervolgens barst Jurdien in lachen uit.

Fig. 12 Jurdien pakt iets uit haar kast (Screenshot door Agnes van Leemput, gemaakt op 23-10-2014, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674548)

Tijdsduur	Cinematografie	Mise-en-scène	Geluid	Functie
10.03-10.35	Medium shot van de rolstoel van Jurdien die omhoog gaat, totaalshot van Jurdien die haar keukenkast opendoet, close-up van Jurdien die moet lachen.	In het huis van Jurdien.	Jurdien vertelt dat door haar beperking alles op een wat rustiger tempo moet gebeuren, op de achtergrond speelt er muziek.	Benadrukken dat de beperking van Jurdien ervoor zorgt dat alles op een rustig tempo gebeurt.

Waar tot nu toe de beperking van Jurdien nog niet werd benadrukt, gebeurt dat wanneer er over seksualiteit wordt gesproken wel. Zo wordt met de beelden nogmaals onderstreept dat Jurdien door haar beperking langzamer is dan “normale” mensen. Jurdien geeft aan dat ze niet verwacht van haar toekomstige partner dat hij haar zal helpen met haar dagelijkse verzorging: “Ik heb dus hulp nodig bij de dagelijkse verzorging, maar ik zie het niet voor me in een relatie dat mijn toekomstige vriend mij daarbij gaat ondersteunen. Dat vind ik gewoon dat dat strikt gescheiden moet blijven, want ik denk dat is je levens- en liefdespartner en niet je verzorger.”¹⁰⁷ Uit het onderzoek van Rembis blijkt dat mensen vaak naar mensen met een beperking kijken alsof ze kinderlijk zijn en verzorging nodig hebben en

¹⁰⁶ “Aflevering 3 Seizoen 1,” *The Undateables*. NPO 3. BNN, 25 September, 2013, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674548.

¹⁰⁷ “Aflevering 3 Seizoen 1,” *The Undateables*. NPO 3. BNN, 25 September, 2013, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674548.

daarom niet geschikt zijn als relatie materiaal.¹⁰⁸ Jurdien geeft aan dat dit niet het geval is, haar partner hoeft niet haar verzorger te zijn. Het programma gaat hiermee actief in tegen het discours dat bestaat over beperking als een probleem. Ook het visuele discours dat naar voren komt in deze shots laat zien dat iemand met een beperking wel degelijk in staat is om voor zichzelf te zorgen. Jurdien gaat op zichzelf wonen en kan door aanpassingen in haar huis voor een groot deel prima voor zichzelf zorgen. Hiermee wordt het idee dat mensen met een beperking anders zijn dan “normale” mensen verworpen. Het discours van het programma draait om inclusie en normalisatie.

Rembis stelt ook dat wanneer er op de traditionele sociale verwachtingen in een samenleving wordt gelet, mensen met een beperking als onbekwaam en asexueel worden gezien.¹⁰⁹ Volgens Jurdien is dit niet zo: “Ik heb ook aan mijn arts gevraagd en volgens haar moet ik wel gewoon seks kunnen hebben, dat is geen probleem.”¹¹⁰ Feit is wel dat een dokter moet bevestigen dat Jurdien in staat is seks te hebben en het dus blijkbaar niet vanzelfsprekend is. Het kan zijn dat het dominante discours over vrouwen met een beperking zo normaal is geworden dat de kijker niet verwacht dat mensen met beperking ook seksueel actief zijn. Er moet een expert aangehaald worden om te overtuigen dat Jurdien wel degelijk seksueel actief kan zijn.

De beperking van Evelien is in de loop der jaren veranderd, waardoor ze goed weet wat ze nu niet meer kan op relatiegebied: “Mijn nek vind ik het ergste, daardoor, ik kon vroeger altijd wel horen waar geluid vandaan kwam en dat kan ik nu niet meer. Of gewoon even omkijken, of als je op relatie gebied kijkt, als je samen in de bios zit, je kan niet degene die naast je zit gewoon spontaan een zoen geven want daar moet ik me helemaal voor omdraaien.”¹¹¹ Wanneer Evelien begint te spreken zien we een totaalshot waarin ze aan komt lopen en waarbij duidelijk wordt dat ze moeilijk loopt. Er volgt een totaalshot waarbij Evelien haar vriendinnen begroet op het terras, ook hier zie je dat ze zich moeilijk kan bewegen. Als laatste is er een close-up van het oor van Evelien waar ook duidelijk te zien is dat deze onderontwikkeld is. De beelden benadrukken ook hier weer het talige discours. De manier waarop Evelien in beeld wordt gebracht draagt bij aan haar typering. Dyer stelt dat het beeld

¹⁰⁸ Rembis 52-53.

¹⁰⁹ Idem, 51.

¹¹⁰ “Aflevering 3 Seizoen 1,” *The Undateables*. NPO 3. BNN, 25 September, 2013, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674548.

¹¹¹ Aflevering 5 Seizoen 1,” *The Undateables*. NPO 3. BNN, 16 Oktober, 2013, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674550.

dat wij formuleren over hoe iemand is, wordt opgebouwd uit de informatie die wij vergaren over die persoon.¹¹²

Fig. 13 Evelien gaat naar een terras met haar vriendinnen (Screenshot door Agnes van Leemput, gemaakt op 23-10-2014, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674550)

Tijdsduur	Cinematografie	Mise-en-scène	Geluid	Functie
6.31-6.49	Totaalshot van Evelien die aan komt lopen, totaalshot van Evelien die haar vriendinnen begroet, close-up van Evelien haar onderontwikkelde oor.	Buiten op straat en buiten op een terras.	Evelien vertelt welke ongemakken ze ervaart door haar beperking.	Het benadrukken van de beperking van Evelien.

Wat Evelien belangrijk vindt in een relatie is dat haar partner zich niets aantrekt van wat andere mensen vinden en zich niet moet schamen voor haar. Met haar moeder bespreekt ze wat voor type er goed bij haar past. Haar moeder zegt: “Iemand die niet zoveel langer is, want dat is voor jou niet zo makkelijk met je nek. Dat zoent natuurlijk al niet zo makkelijk en dat hoort er ook bij.”¹¹³ Daar is Evelien het wel mee eens. De uitspraken worden ondersteund door medium shots en close-ups, volgens Fiske geeft dit de kijker een intieme, comfortabele relatie met de persoon op beeld.¹¹⁴ Evelien spreekt eigenlijk niet over seksualiteit, net als bij Jurdien wordt duidelijk dat het programma hier het dominante discours bevestigt dat mensen met een beperking en seksualiteit niet echt samen gaan.

Sander is zich er van bewust dat het fysieke contact bij hem op een andere manier zal gaan: “Denk dat het wel mee zal spelen dat iemand zich af zal vragen, hoe gaat het dan met knuffelen en omarmen en het persoonlijke, lichamelijke contact, maar ik kan omarmen met

¹¹² Dyer, “Gays & Film”, 28-29.

¹¹³ “Aflevering 5 Seizoen 1,” *The Undateables*. NPO 3. BNN, 16 Oktober, 2013, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674550.

¹¹⁴ John Fiske, *Television Culture* (Londen: Routledge, 2002), 6.

mijn benen.”¹¹⁵ Deze uitspraak wordt ondersteund door beelden, we zien niet hoe hij iemand omarmt maar het wordt wel duidelijk wat hij allemaal kan met zijn voeten. Zo zien we een totaalshot van Sander die met zijn been een pinautomaat bedient en vervolgens een close-up van zijn voet die zijn pincode intoetst.

Fig. 14 Sander pint geld (Screenshot door Agnes van Leemput, gemaakt op 23-10-2014, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674551)

Tijdsduur	Cinematografie	Mise-en-scène	Geluid	Functie
7.15-7.33	Totaalshot van Sander die pint met zijn voet, close-up van de voet van Sander, close-up van Sander die iets vertelt.	Buiten bij de pinautomaat, binnen bij Sander thuis.	Sander vertelt dat hij net zo goed liefde kan geven als mensen met armen.	Het benadrukken van wat Sander allemaal kan met zijn beperking.

Verder spreekt Sander niet over het fysieke aspect van seksualiteit maar wel over de liefde zelf. Zo zegt hij: “Ik zou het toch heel leuk vinden om iemand te ontmoeten die in mijn leven dat stuk leegte op gaat vullen waar nu niemand voor is, en ja waar je liefde mee kan delen en al het geluk van het leven.”¹¹⁶ en “Voor mij is liefde alles voor elkaar over hebben.”¹¹⁷ Deze uitspraken worden ondersteund door close-ups van Sander die in de camera kijkt. Van mannen met een beperking wordt verwacht dat zij niet in staat zijn seksueel actief te zijn en verliezen daardoor een deel van hun mannelijkheid, zo blijkt uit onderzoek van Shakespeare.¹¹⁸ Er wordt bij Sander niet over seksualiteit gesproken, het programma sluit zich hier wederom aan bij het dominante discours dat beperking en seksualiteit niet samengaan. Waar Sander in het dagelijks leven en tijdens de date steeds als “normaal” wordt gerepresenteerd is dat wanneer het over seksualiteit gaat niet zo.

¹¹⁵ “Aflevering 6 Seizoen 1,” *The Undateables*. NPO 3. BNN, 30 Oktober, 2013, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674551.

¹¹⁶ “Aflevering 6 Seizoen 1,” *The Undateables*. NPO 3. BNN, 30 Oktober, 2013, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674551.

¹¹⁷ “Aflevering 6 Seizoen 1,” *The Undateables*. NPO 3. BNN, 30 Oktober, 2013, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674551.

¹¹⁸ Shakespeare, 57.

Seksualiteit en beperking worden in *THE UNDATEABLES* niet erg sterk aan elkaar gelinkt. Er wordt vrij weinig over seks gesproken bij de drie kandidaten. Alleen Jurdien spreekt zich echt uit over seks en kinderen en vluggertjes, Evelien en Sander houden het op knuffelen en samenzijn met je partner. De keuze om iets wel of niet te laten zien in relatie tot iemand anders is volgens Hall een keuze over hoe iets gerepresenteerd wordt. Het kan ook bijdragen aan de betekenis die wordt geproduceerd door degenen die naar de representatie kijken.¹¹⁹ De keuze van het programma om niets over seksualiteit te laten zien wanneer Sander en Evelien worden afgebeeld, kan ervoor zorgen dat zij daarom niet als seksueel actief worden gezien. Wanneer het programma zich op seksualiteit en beperking richt, komt het dominante discours dat mensen met een beperking niet als seksueel actief worden gezien naar voren. Bij Evelien en Sander wordt er niet gesproken over seks en wanneer Jurdien over seks spreekt, moet er bevestiging komen van een dokter dat zij in staat is seks te hebben.

¹¹⁹ Hall, 8.

5. Conclusie

Na het analyseren van het programma en het beantwoorden van de deelvragen, kunnen we nu een antwoord formuleren op de hoofdvraag: “Hoe wordt beperking gerepresenteerd in het televisie programma THE UNDATEABLES?”

Het discours in THE UNDATEABLES is er op gericht om de normaliteit van de mensen met een beperking te benadrukken. Zoals we al zien gebeuren in de opening van het programma, wordt het woord “undateables” veranderd in “dateables” en is het doel van het programma te laten zien dat wanneer je een beperking hebt je net zo “normaal” bent als mensen zonder beperking. Dit past bij het liberale idee dat heerst in deze samenleving dat iedereen gelijk is en dat mensen die anders zijn dan de “normale” mens niet gelijk als *freaks* hoeven te worden gerepresenteerd.

Wanneer de deelnemers worden geïntroduceerd, is hun beperking niet het belangrijkste. Ze worden eerst gerepresenteerd als actieve personen die dezelfde hobby's hebben als ieder ander in de samenleving. Pas na enkele minuten wordt de beperking besproken. Het benadrukken van de normaliteit heeft als functie om te laten zien dat de beperking er niet toe doet en dat mensen met beperking op dezelfde manier in de samenleving past als “normale” mensen. Foucault stelt dat normalisatie de macht heeft ervoor te zorgen dat mensen niet meer buitengesloten worden.¹²⁰ Ook tijdens de date met een “normaal” persoon, wordt er zo min mogelijk aandacht besteed aan de beperking. Er wordt soms wel een opmerking gemaakt over de beperking, maar het dominante discours is er een waarin normalisatie van de beperking centraal staat. De persoon met beperking wordt op dezelfde manier in beeld gebracht als de “normale” date waardoor het programma aangeeft dat mensen met een beperking hetzelfde zijn als mensen zonder. Door de overeenkomsten aan te tonen tussen de wereld die wordt afgebeeld op televisie en de wereld van de kijker wordt de normaliteit benadrukt.¹²¹

De grens binnen het discours van normalisatie en inclusie is bereikt, wanneer het programma een link wil maken tussen beperking en seksualiteit. Bij Evelien en Sander wordt helemaal niet over seksualiteit gesproken en wanneer Jurdien over seks praat, moet dit gepaard gaan met een bevestiging van een expert. Het feit dat Jurdien zichzelf als geschikt ziet om seks te hebben is niet genoeg. Doordat er zo weinig over seksualiteit wordt gesproken

¹²⁰ Foucault, 48.

¹²¹ Bonner, 44.

in het programma, lijkt dit het dominante discours te bevestigen dat mensen met een beperking als onbekwaam en aseksueel worden gezien.¹²²

Over het algemeen wordt beperking in *THE UNDATEABLES* op een normaliserende manier gerepresenteerd. Er wordt niet extra de aandacht op de beperking gevestigd en het discours in het programma richt zich meer op de inclusie van mensen met een beperking in de samenleving die bestaat uit “normale” mensen. De visuele aspecten van het discours laten de beperking zien aan de kijker, maar doen dit niet om er extra aandacht op te vestigen. Dit liberale discours waarbij iedereen als gelijke moet worden beschouwd en niemand buitengesloten mag worden, gaat alleen niet op wanneer het over beperking en seksualiteit gaat.

Reflectie

Het doel van het onderzoek was om erachter te komen op welke manier betekenis werd geproduceerd over mensen met een beperking en welk discours daarbij dominant was in *THE UNDATEABLES*. Ik had niet verwacht dat het programma het discours zou bevestigen dat beperking en seksualiteit niet samengaan. BNN is een zender waar het in de programma's veel over seks gaat, dus ik had verwacht dat dat hier ook het geval zou zijn. De methode die ik gebruikt heb om het programma te analyseren, heeft goed gewerkt. Maar omdat *THE UNDATEABLES* een *observational documentary*-stijl had, kon ik sommige aspecten die Butler analyseert niet analyseren omdat die er simpelweg niet zijn. Voor een vervolgonderzoek zou ik daarom op zoek kunnen gaan naar een methode die beter aansluit bij programma's die ook een *observational documentary*-stijl hebben.

Ik heb ervoor gekozen drie mensen met een fysieke beperking te analyseren, vervolgonderzoek zou ook kunnen kijken naar mensen met een geestelijke beperking. Ik denk dat zij zich op een andere manier bezighouden met hun beperking en mogelijk ook op een andere manier gerepresenteerd worden in de samenleving. Is de representatie van mensen met een geestelijke beperking anders of wordt daar ook vooral de normaliteit benadrukt? Dat zijn vragen die nog onderzocht kunnen worden.

¹²² Rembis, 51.

6. Literatuurlijst

Asultany, Evelyn. "24: Challenging Stereotypes." In *How To Watch Television*, geredigeerd door Ethan Thompson en Jason Mittel, 85-93. New York: New York University Press, 2013.

Barnes, Colin. *Disabling Imagery & The Media: An Exploration Of The Principles For Media Representations Of Disabled People*. Halifax: Ryburn Book Production, 1992.

Biressi, Anita, en Nunn, Heather. *Reality TV: Realism and Revelation*. Londen: Wallflower Press, 2005.

Bonner, Francis. *Ordinary Television: Analyzing Popular TV*. Londen: Sage Publications, 2003.

Bruzzi, Stella. *New Documentary*. New York: Routledge, 2006.

Butler, Jeremy. *Television Style*. New York: Routledge, 2010.

Cumberlatch, Guy, en Ralph Negrine. *Images of Disability on Television*. Londen: Routledge, 1992.

Dubrofsky, Rachel. "The Bachelor: Whiteness in the Harem." *Critical Studies in Media Communication* 23.1 (2006): 39-56. Doi: 10.1080/07393180600570733.

Dyer, Richard. "Stereotyping." In *Gays & Film*, geredigeerd door Richard Dyer, New York: New York Zoetrope, 1984.

Dyer, Richard. *The Matter of Images: Essays on Representations*. Londen: Routledge, 2013.

Esposito, Jennifer. "What Does Race Have to Do with Ugly Betty? An Analysis of Privilege and Postracial(?)Representations on a Television Sitcom." *Television & New Media* 10.6 (2009): 521-535. Doi: 10.1177/1527476409340906.

Fiske, John. *Television Culture*. Londen: Routledge, 2002.

Foucault, Michel. *Abnormal. Lectures at the Collège de France 1974-1975*, geredigeerd door Valerio Marchetti, Antonella Salomoni en Arnold I. Davidson, Londen: Verso, 2003.

Gill, Carol. "Dating and Relationship Issues." *Sexuality and Disability* 14.3 (1996): 183-190.

Gray, Jonathan. "Cinderella Burps: Gender, Performativity, and the Dating Show." In *Reality TV: Remaking Television Culture*, geredigeerd door Susan Murray en Laurie Ouellette, 260-277. New York: New York University Press, 2009.

Hall, Stuart, red. *Representation: Cultural Representation and Signifying Practices*. Londen: Sage Publications, 1997.

Hall, Stuart. *Representation: Second Edition*, geredigeerd door Stuart Hall, Jessica Evans en Sean Nixon, Los Angeles: SAGE Publications, 2003.

Haller, Beth, Bruce Dorries en Jessica Rahn. "Media Labeling Versus The US Disability Community Identity: A Study Of Shifting Cultural Language." *Disability & Society* 21.1 (2006): 61-75. doi: 10.1080/09687590500375416.

Macdonald, Myra. *Exploring Media Discourse*. Londen: Hodder Headline Group, 2003.

Rembis, Michael A. "Beyond the Binary: Rethinking the Social Model of Disabled Sexuality." *Sexuality and Disability* 28.1 (2010): 51-60.

Rintala, Diana, et. al. "Dating Issues for Women with Physical Disabilities." *Sexuality and Disability* 15.4 (1997): 219-242.

Shakespeare, Tom. "Cultural Representation Of Disabled People: Dustbins for Disavowal?" *Disability & Society* 9.3 (1994): 283-299. doi: 10.1080/09687599466780341.

Taylor, Dianna. "Normativity and Normalization." *Foucault Studies* 7 (2009): 45-63.

Zodiak Nederland. 2014. The Undateables. 11 November.

http://www.zodiaknederland.nl/dt_portfolio/the-undateables/

Audiovisuele media

"Jurdien Aflevering 3 Seizoen 1." *The Undateables*. NPO 3. BNN, 25 September 2013.

http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674548.

“Evelien Aflevering 5 Seizoen 1.” *The Undateables*. NPO 3. BNN, 16 Oktober 2013. http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674550.

“Sander Aflevering 6 Seizoen 1.” *The Undateables*. NPO 3. BNN, 30 Oktober 2013. http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674551.

Lijst met afbeeldingen

Afbeelding voorblad:

Intro THE UNDATEABLES (Screenshot door Agnes van Leemput, gemaakt op 2-11-2014, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674548)

Fig. 1 Jurdien danst tijdens rolstoeldansen (Screenshot door Agnes van Leemput, gemaakt op 23-10-2014, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674548)

Fig. 2 Sander kookt (Screenshot door Agnes van Leemput, gemaakt op 23-10-2014, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674551)

Fig. 3 Evelien vouwt de was op (Screenshot door Agnes van Leemput, gemaakt op 23-10-2014, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674550)

Fig. 4 Sander gaat naar zijn werk (Screenshot door Agnes van Leemput, gemaakt op 23-10-2014, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674551)

Fig. 5 Sander is aan het werk (Screenshot door Agnes van Leemput, gemaakt op 23-10-2014, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674551)

Fig. 6 Jurdien ontmoet Mathijs (Screenshot door Agnes van Leemput, gemaakt op 23-10-2014, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674548)

Fig. 7 Jurdien en Mathijs praten tijdens de date (Screenshot door Agnes van Leemput, gemaakt op 23-10-2014, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674548)

Fig. 8 Raymond leert Evelien drummen (Screenshot door Agnes van Leemput, gemaakt op 23-10-2014, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674550)

Fig. 9 Evelien en Raymond lopen door het park (Screenshot door Agnes van Leemput, gemaakt op 23-10-2014, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674550)

Fig. 10 Sander begroet Bianca (Screenshot door Agnes van Leemput, gemaakt op 23-10-2014, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674551)

Fig. 11 Sander en Bianca eten (Screenshot door Agnes van Leemput, gemaakt op 23-10-2014, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674551)

Fig. 12 Jurdien pakt iets uit haar kast (Screenshot door Agnes van Leemput, gemaakt op 23-10-2014, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674548)

Fig. 13 Evelien gaat naar een terras met haar vriendinnen (Screenshot door Agnes van Leemput, gemaakt op 23-10-2014, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674550)

Fig. 14 Sander pint geld (Screenshot door Agnes van Leemput, gemaakt op 23-10-2014, http://programma.bnn.nl/48/the-undateables/video/POW_00674551)

Bijlage I

Aflevering	Tijd	Scene
3	8.14-10.34	Introductie Jurdien
3	10.35-11.33	Jurdien praat over seksualiteit
3	14.17-15.30	Jurdien praat over aankomende date
	15.31-16.50	Date Jurdien
3	20.37-21.56	Date Jurdien
3	28.12-31.18	Date Jurdien
5	5.48-9.01	Introductie Evelien
5	15.38-16.42	Gesprek Evelien en matchmaker
5	19.29-21.40	Date Evelien
5	26.12-18.12	Date Evelien
5	30.30-32.18	Date Evelien
5	38.17-39.33	Date Evelien
6	4.50-8.23	Introductie Sander
6	13.18-15.18	Sander belt met date
6	16.18-17.38	Sander maakt zich klaar voor de date
6	21.18-22.57	Date Sander
6	27.07-28.58	Date Sander
6	31.07-33.35	Date Sander